

CA TEA OGL INZI E. O. CHIROVICI LOR

EUGEN OVIDIU CHIROVICI

**CARTEA
OGLINZILOR**

editura rao

PARTEA ÎNTÂI

PETER KATZ

„Amintirile sunt ca niște gloanțe. Unele doar șuieră
pe lângă tine și te înspăimântă. Altele te nimeresc
în plin și te fac bucăți.“

Richard Kadrey, *Kill the Dead*

Am primit fragmentul de manuscris și scrisoarea de intenție care-l însoțea în ianuarie, când toată lumea din agenție încă se străduia să-și revină după mahmureala din timpul sărbătorilor. E-mailul evitase spamul și-și croise drumul spre inbox, unde se așezase la rând printre celelalte câteva zeci de mesaje.

Am aruncat o privire peste scrisoare, pe care am găsit-o interesantă, așa că am printat-o împreună cu paginile atașate și am pus totul într-un sertar. Apoi am uitat de ea până spre sfârșitul lunii, fiind preocupat de finalizarea negocierilor la un nou contract. Era în weekendul prelungit cu ocazia sărbătorii Martin Luther King's Day când am redescoperit filele prinse între ele cu o agrafă. Zăceau printre alte câteva fragmente de proiecte pe care-mi propusesem să le citesc în zilele acelea și pe care le luasem într-o vineri cu mine acasă și le așezasem pe măsuta de cafea din sufragerie. Scrisoarea era semnată Richard Flynn și suna astfel:

Dragă Peter,

Numele meu este Richard Flynn și în urmă cu mai bine de treizeci de ani am absolvit Secția engleză la Princeton. Visam să ajung scriitor, am publicat câteva povestiri în revistele timpului, am scris chiar un roman

de optzeci de mii de cuvinte pe care l-am abandonat după ce a fost respins de câteva edituri și pe care astăzi îl consider mediocru. Apoi m-am angajat la o mică agenție de publicitate din New Jersey și am rămas în această industrie până în prezent, făcându-mi la început iluzia că textele care însoțesc reclamele au ceva în comun cu literatura și că odată și odată mă voi întoarce la masa de scris. Evident, nu s-a întâmplat așa ceva. Cred că pentru majoritatea oamenilor maturizarea înseamnă, din păcate, capacitatea de a-ți încuia visurile din adolescență într-o cutie și a le arunca în ocean. Se pare că nici eu n-am făcut excepție de la această regulă.

În urmă cu trei luni am aflat însă un lucru important, care mi-a readus în memorie o serie de evenimente tragice petrecute în toamna și iarna lui 1987, ultimul meu an petrecut la Princeton. Știți, probabil, cum merg lucrurile: crezi că ai uitat complet ceva – o întâmplare, o persoană, o situație –, pe urmă conștientizezi dintr-odată că amintirea aceea a zăcut mereu într-o încăpere ferecată a minții tale și că, de fapt, n-ai uitat-o niciodată în totalitate, că a fost întotdeauna prezentă acolo ca și cum s-ar fi întâmplat ieri. E ca și cum ai deschide o debara cu tot soiul de lucruri vechi de care ai uitat cum au ajuns acolo și e suficient să miști un obiect pentru ca totul să se prăvălească brusc peste tine.

Lucrul acela a fost pentru mine precum detonatorul unei bombe. La o oră după ce aflasem vestea și după ce mă gândisem fără întrerupere la semnificația ei, eram deja instalat la birou și scriam. Când m-am oprit, mi-am dat seama că era trecut de miezul nopții și că documentul Word pe care-l deschiseseam adunase peste

cinci mii de cuvinte. A fost ca și cum aș fi redescoperit deodată cine eram cu adevărat, după ce foarte mulți ani uitasem cu desăvârșire acest lucru. Când am mers în baie pentru a mă spăla pe dinți, mi s-a părut că din oglindă mă privea altcineva, o persoană de la care nu mai primisem nicio veste de câteva decenii.

Pentru prima oară după foarte mulți ani am adormit fără ajutorul somniferelor, iar a doua zi, după ce le-am spus celor de la agenția la care lucram că voi lipsi în următoarele două săptămâni din motive de sănătate, am continuat să scriu.

Detaliile evenimentelor din lunile acelea mi-au revenit în minte cu o asemenea forță și claritate, încât au devenit rapid mai vii și mai puternice decât orice alt lucru din viața mea. Era ca și cum m-aș fi trezit dintr-un somn adânc, în timpul căruia mintea mea nu făcuse altceva decât să se pregătească pentru momentul în care voi începe să scriu despre întâmplarea ai cărei protagoniști am fost eu, Laura Baines și profesorul Joseph Wieder.

Sigur, măcar parțial, povestea a ajuns în ziare încă de atunci, din cauza finalului ei tragic. Eu însumi am fost hărțuit o vreme de polițiști și reporteri. Iată unul dintre motivele care m-au determinat atunci să plec de la Princeton și să-mi finalizez masteratul la Cornell, locuind doi ani lungi și cenușii în Ithaca. Dar nimeni, niciodată, n-a aflat adevărul despre toată acea poveste care ne-a schimbat cursul vieții tuturor celor implicați.

Mi-a fost dat, așadar, să aflu acel adevăr în urmă cu trei luni, așa cum scriam mai sus, și mi-am dat seama că trebuia să-l împărtășesc și celorlalți, deși furia și frustrarea pe care le simțeam – și încă le mai

simt – erau copleșitoare. Însă uneori ura poate fi un combustibil puternic, chiar mai puternic decât iubirea. Rodul acestei intenții este manuscrisul pe care l-am finalizat în urmă cu două săptămâni, după un efort epuizant. Am atașat un fragment de optzeci de pagini, în acord cu indicațiile pe care le-am găsit pe site-ul agenției. Manuscrisul este complet și l-am revizuit de mai multe ori.

Dacă veți dori să-l citiți, vi-l voi trimite imediat. Titlul provizoriu pe care l-am ales este Cartea oglinzilor. Mă opresc aici, deoarece afișajul din dreapta ecranului laptopului îmi semnalează că am epuizat de mult cele cinci sute de cuvinte din care trebuie alcătuită scrisoarea de intenție.

Despre mine n-ar fi multe de spus în plus. M-am născut și am crescut în Brooklyn. Am absolvit, așa cum vă spuneam, Secția engleză. N-am fost căsătorit niciodată și n-am avut copii, parțial, cred, și pentru că n-am uitat-o niciodată pe Laura cu adevărat. Am un frate pe nume Eddie, care trăiește la Philadelphia și pe care-l văd foarte rar. Cariera mea în publicitate a decurs rezonabil, fără strălucire, dar și fără incidente neplăcute. O viață de un cenușiu orbitor, ascunsă în umbra zidurilor din Babel. Astăzi, când mă îndrept încet, încet spre finalul carierei, ocup o funcție de senior copywriter la o agenție de talie medie, cu sediul în Manhattan, destul de aproape de Chelsea, unde locuiesc de mai bine de zece ani. Nu conduc un Porsche și nu-mi fac concediile în stațiuni de cinci stele, dar nici nu mi-e teamă de ziua de mâine, măcar din punct de vedere material.

Vă mulțumesc pentru timpul acordat și vă rog să-mi dați de știre dacă veți dori să citiți tot manuscrisul. Adresa mea și numărul de telefon le veți găsi mai jos.

*Cu sinceritate,
al dumneavoastră,
Richard Flynn*

Urma o adresă din Chelsea, în apropiere de Penn Station. Cunoșteam bine zona pentru că locuisem și eu o vreme acolo în timpul studiilor.

Era o scrisoare destul de neobișnuită.

În cei cinci ani de carieră ca agent literar citisem sute, dacă nu mii de asemenea scrisori, pentru că Bronson & Matters, agenția la care începusem ca junior și la care încă lucram, avusese mereu o politică deschisă de depunere a manuscriselor. Cele mai multe dintre misive erau mesaje stângace de tipul *Dragă John*, terne și lipsite de acel „ceva” care să-ți sugereze că potențialul autor ți se adresează ție, și nu oricăruia dintre miile de agenți ale căror nume și adrese pot fi pescuite de pe site-urile de profil. Altele erau epuizant de lungi și pline de detalii inutile. Dar scrisoarea lui Richard Flynn se încadra în niciuna dintre aceste categorii. Era concisă, bine scrisă și mai ales degaja căldură omenească. Omul nu-mi spunea că eram singurul căruia îi scrisese în căutare de reprezentare pentru proiectul său, însă am fost aproape sigur, fără să pot spune de ce, că așa stăteau lucrurile. Dintr-un motiv pe care nu găsisese de cuviință să mi-l comunice în acel scurt răvaș, Flynn mă alegea pe mine.

Am lăsat baltă pentru moment celelalte fragmente pe care-mi propusesem să le citesc, mi-am făcut o cafea și m-am instalat pe canapea, locul meu preferat pentru lectură

încă din adolescență. Îmi doream sincer să găsesc ceva în paginile manuscrisului și să-i dau un răspuns favorabil omului care mi-l trimisese și față de care simțeam deja o tainică simpatie.

Am început să citesc fragmentul de manuscris.

UNU

Pentru cei mai mulți americani, anul 1987 a fost cel în care bursa a urcat până la cer, pentru ca apoi să-și dea duhul, scandalul Iran-Contras a continuat să zgâlțâie scaunul lui Ronald Reagan la Casa Albă, iar serialul *The Bold and the Beautiful* (*Dragoste și putere*) a început să ne invadeze sufrageriile. Pentru mine a fost cel în care m-am îndrăgostit pentru prima oară și am aflat că diavolul exista.

Studiam de mai bine de doi la Princeton University și locuiam într-un imobil aflat pe Bayard Lane, între Muzeul de Artă și Seminarul Teologic. Casa, o clădire urâtă și igrasioasă, avea un living și o bucătărie la parter, iar la etaj erau două dormitoare cu băile aferente. Până la McCosh Hall, în care se desfășurau majoritatea cursurilor la Engleză, făceam mai puțin de douăzeci de minute pe jos.

Într-o după-amiază de octombrie, când m-am întors acasă și am intrat în bucătărie, am avut surpriza să găsesc o fată înaltă și zveltă, cu părul lung și blond despărțit de o cărare pe mijloc, care mi-a aruncat o privire prietenoasă pe deasupra unor ochelari cu rame groase, ce-i dădeau un aer sexy și sever în același timp. Se străduia să stoarcă un recipient de muștar franțuzesc, fără să-și dea seama că nu-i

scosese sigiliul din staniol. I-am cerut recipientul, i-am deșurubat capacul și am dezlipit sigiliul, apoi am pus capacul la loc și i l-am înapoiat. Mi-a mulțumit în timp ce întindea pasta galbenă peste hotdogul pe care tocmai și-l pregătise.

– Hei, mulțumesc, mi-a spus ea, cu accentul pe care-l adusese din Vestul Mijlociu și pe care nu părea dispusă să-l abandoneze pentru a fi la modă. Vrei și tu unul?

– Nu, mulțumesc. Apropo, sunt Richard Flynn. Ești noua chiriașă?

Mi-a confirmat dând din cap. Începuse să muște cu poftă din hotdog și a făcut un efort să înghită mai repede.

– Laura Baines, încântată să te cunosc! Apropo, fostul chiriaș creștea sconși în cameră, sau așa ceva? Încă miroase acolo, de-ți mută nasul. Cred că va trebui s-o zugrăvesc. Și e ceva în neregulă cu boilerul? Am așteptat o jumătate de oră să se încălzească apa.

– Era un mare fumător, am lămurit-o eu. Fostul coleg, nu boilerul. Și nu fuma doar țigarete, dacă înțelegi ce vreau să spun. Dar, altfel, era un tip de treabă și săritor, coleg cu mine, la Engleză. S-a hotărât peste noapte să-și întrerupă studiile pentru un an sabatic, așa că a șters-o acasă. Cât despre boiler, vreo cinci instalatori au încercat până acum să-i dea de cap, fără succes însă.

– Ducă-se învărtindu-se, *amigo*! a rostit Laura la adresa colegului plecat, între două înghițituri.

A arătat spre cuptorul cu microunde, care apăruse în mod miraculos în bucătărie în urmă cu un an, adus de proprietara casei, o bătrânică destul de cumsecade, ce locuia în Montgomery Hills.

– Pregătesc niște popcorn, a adăugat ea. Vreau să mă uit la televizor, povestea cu Jessica e în direct la CNN.

– Cine-i Jessica? am întrebat-o eu.

Piuitul aparatului ne-a semnalizat că popcornul era pregătit să ia drumul bolului din sticlă, pe care Laura îl dibuise în dulapul pentru vase aflat deasupra chiuvetei.

– Jessica McClure e o fetiță de un an și jumătate, care a căzut într-un puț, în Texas, m-a lămurit ea. CNN transmite în direct operațiunile de salvare. Cum de n-ai auzit nimic? La universitate toată lumea vorbește despre asta.

A pus floricelele în bol și mi-a făcut semn s-o urmez. Ne-am așezat pe canapeaua din living, o monstruoșitate din piele patinată de vreme și descusută pe alocuri, și a pornit televizorul. O vreme am rămas tăcuți, urmărind întâmplările de pe ecran.

Era un octombrie blând și cald, aproape lipsit de obișnuitele ploi de toamnă, și o înserare calmă s-a strecurat pe lângă peretele din sticlă al livingului. Dincolo de el era parcul care înconjură Trinity Church, întunecat și misterios.

Laura și-a terminat de mâncat hotdogul, apoi a luat un pumn de popcorn din vas. Părea că uitase complet de mine. Pe ecran, un inginer îi explica unui reporter cum decurgeau săpăturile la un puț paralel, menit să asigure accesul salvatorilor la micuța blocată în subteran. Laura își lăsase papucii de casă lângă canapea și-și strânsese picioarele sub ea. Am observat că avea unghiile de la degetele acestora date cu oă violet.

– Ce studiezi? am întrebat-o eu în cele din urmă.

– Psihologia, mi-a răspuns ea, fără să-și dezlipească privirea de pe ecranul televizorului. E a doua facultate. Am absolvit Matematica la Universitatea din Chicago. M-am născut și am crescut în Illinois, în Evanston. Ai fost vreodată pe-acolo?

Mi-am dat seama că era cu cel puțin doi-trei ani mai mare decât mine și asta mă intimidase un pic. La vârsta aceea, trei ani însemnau ceva.

– Nu, sunt din Brooklyn, i-am precizat eu. Am ajuns în Vestul Mijlociu o singură dată, într-o vară pe când aveam cincisprezece ani, iar tata a închiriat pentru două săptămâni o rulotă în Ozarks, Missouri, ca să mergem la pescuit. Am vizitat și St. Louis, dacă îmi aduc bine aminte. Psihologia după Matematică?

– În școală eram socotită un fel de geniu. În timpul liceului am câștigat tot felul de concursuri internaționale de matematică și la douăzeci și unu de ani aveam deja un master și-mi pregăteam doctoratul. Am refuzat apoi toate bursele și am venit aici, la Psihologie. Masteratul mi-a folosit pentru a mă înscrie direct în programul pentru cei care deja au absolvit o facultate.

– OK, dar tot nu mi-ai răspuns la întrebare.

– Răbdare, băiete.

Și-a scuturat niște firimituri de popcorn de pe tricou (purta o pereche de jeanși tociți, dintr-aceia cu o mulțime de fermoare, care începuseră să fie la modă în perioada aceea, și un tricou alb, simplu), pe urmă s-a dus la frigider pentru a-și lua o cutie de Coca-Cola, după ce m-a întrebat dacă voiam și eu una. A desfăcut cutiile, a înfipt câte un pai în fiecare și s-a întors pe canapea, întinzându-mi una dintre ele.

– În vara aceea, după absolvire, m-am îndrăgostit de un tip. Era din Evanston, se întorsese și el pentru vacanță, fiind masterand la MIT. Studia Electronica, sau așa ceva. Un tip foarte arătos și aparent isteț, pe nume John Tindley, mai în vârstă decât mine cu doi ani. Ne cunoscuserăm vag în liceu. Numai că după o lună tipul mi-a fost suflat de Heather

Craig, una dintre cele mai stupide ființe pe care le-am cunoscut, un soi de hominid care învățase să articuleze o duzină de cuvinte și să folosească tacâmurile. Și mi-am dat seama că mă pricepeam la ecuații, șiruri numerice și integrale, dar n-aveam nici cel mai mic habar despre felul în care gândeau oamenii, în general, și bărbații, în mod special. Mi-am spus că urma să-mi petrec viața singură, înconjurată de pisici, porcușori de Guineea și papagali. Așa că în toamna următoare am venit aici. Acum sunt în ultimul an.

– Și eu termin anul ăsta. Ai învățat între timp chestia aia? am întrebat-o eu. Despre cum gândesc bărbații, vreau să spun...

Pentru prima oară s-a uitat drept în ochii mei.

– Nu sunt sigură, însă cred că am făcut ceva progrese. John s-a despărțit de tipa respectivă după doar câteva săptămâni. Nu i-am mai răspuns niciodată la telefon, deși m-a căutat câteva luni în șir. Poate că sunt o afurisită.

A golit cutia de Coca-Cola și a așezat-o pe masă.

În seara aceea am continuat să urmărim la televizor aventura salvării fetei din Texas și am sporovăit până aproape de miezul nopții, bând cafea și ieșind din când în când afară, în grădină, pentru a fuma. La un moment dat am ajutat-o să-și aducă restul lucrurilor din portbagajul unei mașini Hyundai veche, pe care o parcase în garajul casei, și să pună laolaltă piesele unui mic șifonier ale cărui instrucțiuni de montare păreau concepute sub forma unui test de inteligență pentru persoanele geniale.

Laura era plăcută, avea simțul umorului și mi-am dat seama că citise foarte mult. Ca orice tip de vârsta mea, eram o bombă cu hormoni. În momentul acela n-aveam nicio

prietenă și tânjeam după sex, dar îmi aduc bine aminte că atunci, la început, nu m-am gândit nicio clipă la varianta cuplării cu ea. Eram convins că avea un prieten, deși n-am vorbit despre asta. Cert e că mă tulbura ideea de a-mi împărți locuința cu o fată, ceea ce nu se mai întâmplase până atunci. Era ca și cum dintr-odată urma să am acces la niște secrete care înainte îmi fuseseră interzise.

Realitatea era că nu-mi plăcea la universitate și așteptam cu nerăbdare să termin ultimul an și s-o șterg de-acolo.

Mă născusem și crescusem în Brooklyn, la Williamsburg, în apropiere de Grand Street, unde pe vremea aceea proprietățile erau mult mai ieftine decât sunt astăzi. Mama era profesoară de istorie la Boys & Girls High School din Bed Stuy, iar tata era asistent medical la Kings County Hospital. Nu proveneam, așadar, din clasa muncitoare, totuși am simțit mereu că aparțineam oarecum acesteia, având în vedere cartierul modest în care mi-am petrecut copilăria și adolescența.

Am crescut fără lipsuri materiale majore, dar și fără să-mi permit o grămadă de lucruri. Oamenii din Brooklyn, de la irlandezii din Marine Park și până la rușii din Mica Odesa, de la portoricanii care începuseră să apară în zonă în număr mare în acei ani și până la evreii hasidici din partea de est, toți mi se păreau vii și interesați și mă simțeam ca pește în apă în acea babilonie de rase, culori și obiceiuri. Anii '70 au fost grei pentru New York City din punct de vedere economic și-mi aduc aminte că foarte multă lume era săracă, iar violența era la ordinea zilei. Însă oamenii erau comunicativi și se pare că aveau mereu câte ceva interesant de povestit.

Când am ajuns la Princeton, m-am înscris la câteva cercuri științifice, am devenit membru al unuia dintre acele faimoase cluburi de pe The Street și am dat târcoale echipei de teatru de la Triangle. La cererea mea, am fost invitat să citesc în fața membrilor unui cerc literar mai multe povestiri pe care le scrisesem spre finalul liceului. Cercul respectiv era păstorit de un poet oarecum faimos, care preda ca profesor invitat, iar membrii lui își făceau un titlu de glorie din a tortura limba engleză pentru a produce poeme fără cap și coadă. În momentul în care au înțeles că povestirile mele erau „clasice” și că romanele lui Hemingway și Steinbeck constituiau pentru mine posibile surse de inspirație, m-au privit ca pe o greșală a naturii. Oricum, un an mai târziu le lăsasem deja baltă pe toate și-mi petreceam orele din afara cursurilor mai mult la bibliotecă sau acasă.

Cei mai mulți dintre colegii mei proveneau din pătura de sus a clasei mijlocii de pe Coasta de Est, care trăsesse o spaimă cumplită în anii '60, când lumea lor dădea impresia că o luase definitiv la vale, și care probabil că își educase copiii în așa fel încât nebunia de atunci să nu se mai repete niciodată.

Anii '60 își avuseseră muzica lor, marșurile, vara iubirii, descoperirea drogurilor, festivalul Woodstock, emanciparea rasială și pilulele contraceptive. Anii '70 aduseseră cu ei lăsarea în urmă a coșmarului numit Vietnam, muzica disco, pantalonii evazați și cluburile de dans. Dar trăiam cu senzația că anii '80 nu mai aveau în ei nimic grandios și că generația mea pierduse marele tren. Bătrânul Ronald Reagan, asemenea unui șaman dibaci, scosese iar la lumină vechile duhuri mccarthy-iste pentru a țopăi pe creierii națiunii, în vreme ce niște îngerași durdulii, cu pălării texane așezate

peste zulfii blonzi, cântau în cor imnuri dedicate liberei inițiative. *Go, Ronnie, go!*

Colegii mi se păreau niște snobi conformiști, în pofida aerelor de rebeli pe care le afixau doar pentru că așa credeau ei că se cuvenea să fie tinerii studenți din Ivy League, un soi de amintire vagă a deceniilor anterioare. Tradițiile de care se făcea atâta caz la Princeton îmi dădeau impresia unor simple maimuțări pe care timpul le golise de orice semnificație.

Pe cei mai mulți dintre profesori îi consideram niște mediocrități agățându-se de un culcuș calduț în care să-și petreacă bătrânețile. Colegii care se jucau de-a marxistii și revoluționarii pe banii părinților nu se obosiseră să citească *Das Kapital*, iar cei care se autointitulau conservatori se comportau ca și cum ar fi fost cu toții urmașii direcți ai pelerinului de pe *Mayflower*, care, cocoțat pe catarg și cu palma făcută streășină la ochi, strigase: „Pământ!”. Pentru primii, proveneam dintr-o familie mic-burgheză pe care ar fi trebuit s-o urăsc și ale cărei valori trebuiau negate și călcate în picioare. Pentru ultimii, nu eram decât un alb sărac din Brooklyn, care se furișase în campusul lor minunat cu scopuri dubioase și, fără îndoială, condamnabile.

Este însă posibil ca toate aceste lucruri să nu fi existat decât în mintea mea. După ce mă hotărâsem să devin scriitor, spre sfârșitul liceului, îmi construisem treptat o viziune tristă și sceptică despre lume, cu ajutorul neprecupețit al domnilor Cormac McCarthy, Ken Kesey și Don De Lillo. Eram convins că soarta adevăraților creatori era aceea de a fi singuratici, sceptici și nefericiți, chiar și atunci când primeau cecuri de milioane de dolari pentru producțiile lor literare și își petreceau concediile în stațiuni scumpe din Europa. Îmi spuneam că, dacă n-ar fi fost încercat de diavol

și trimis pe grămada de bălegar, chinuit și istovit, Iov ar fi rămas un anonim, iar omenirea ar fi fost văduvită de o capodoperă.

Încercam să evadez cât puteam de des din campus, așa că-mi petreceam weekendurile mai mult la New York. Cutreieram anticariatele din Upper East Side sau teatrele obscure din Chelsea, mergeam la casa de discuri Knitting Factory, care tocmai se deschisese în Brooklyn, pe Houston Street, pentru a-i asculta pe Bill Frisell, Cecil Taylor și pe membrii trupei Sonic Youth. Mergeam la cafenelele de pe bulevardul Myrtle sau treceam podul în Lower East Side și cinam împreună cu părinții și cu fratele meu, Eddie, într-unul dintre acele localuri italiene de familie în care toată lumea își spunea pe numele mic. Princeton mi se părea populat de niște roboței sclifosiți, vorbind cu accent de Boston.

Îmi luam examenele fără să depun eforturi prea mari, pitit în mediocritatea comodă a notelor de B pentru a fi lăsat în pace, în așa fel încât să am timp să citesc și să scriu. Scriam zeci de povestiri scurte și începuturi de roman care nu treceau niciodată de primul capitol. Foloseam o veche mașină de scris Remington cu bandă, pe care tata mi-o făcuse cadou înainte de plecarea la universitate. După ce-mi reciteam producțiile și le corectam zile în șir, acestea sfârșeau cel mai adesea la gunoi. De fiecare dată când descopeream câte un nou scriitor, încercam inconștient să scriu ca el, ca un cimpanzeu copleșit de admirație în fața unei femei în rochie roșie.

Dintr-un motiv sau altul, nu-mi plăcea să consum droguri. Fumasem „iarbă” pentru prima oară la doar treisprezece ani, cu prilejul unei vizite la Grădina Botanică. Un băiat pe nume Martin adusese cu el două asemenea

țigări, pe care le fumaserăm împreună cu vreo alți cinci prieteni într-un loc ferit, cu sentimentul că apele învolburate ale infraționalității ne târâseră pentru totdeauna în unda lor tulbure. În liceu am mai fumat de câteva ori și tot de atâtea ori m-am îmbătat cu bere ieftină la niște petreceri din apartamentele dubioase de pe Driggs Avenue. Însă nu descoperisem nicio plăcere în a fi drogat sau beat, spre ușurarea părinților. Erau vremuri în care, cel puțin în Brooklyn, dacă erai dispus să calci strâmb, era mai probabil să mori împușcat sau dintr-o supradoză decât să-ți găsești o slujbă. Învățam foarte bine, am absolvit cu note maxime și am fost acceptat atât la Cornell, cât și la Princeton – am ales-o pe ultima, care pe atunci avea faima de a fi mai puțin conservatoare.

Televiziunea nu devenise încă un lung șir de show-uri în care tot felul de nefericiți erau obligați să cânte, să suporte aluziile jignitoare ale moderatorilor sau să intre în bazine pline cu șerpi. Emisiunile nu se transformaseră încă într-o poveste spusă de un idiot, plină de zgomot și de râsete. Dar nici pe atunci nu găseam nimic interesant în niște dezbateri politice fățarnice, glume îndoielnice și filme de categoria B despre adolescenți care aveau înfățișarea și inteligența unor păpuși din plastic. Cei câțiva producători decenti și jurnaliști adevărați proveniți din epoca anilor '60, care încă mai populau studiourile de televiziune, păreau la fel de stingheriți și neliniștiți ca niște dinozauri văzând meteoritul apropiindu-se de Pământ, semn că vremea lor era pe cale să se sfârșească.

Însă Laurei, așa cum aveam să constat, îi plăcea să se conecteze aproape în fiecare seară la perfuzia de nimicuri a televizorului, pretinzând că astfel creierul ei intra într-un soi

de stază care-i permitea clasificarea, sistematizarea și depozitarea judicioasă a informațiilor acumulate de-a lungul zilei. Astfel că toamna anului de grație 1987 a fost perioada din viața mea în care m-am uitat cel mai mult la televizor, găsind un soi de plăcere masochistă în a sta culcat pe canapea alături de ea, comentând plin de venin orice emisiune, buletin de știri sau serial, asemenea unuia dintre cei doi bătrâni chițibușari din serialul *The Muppets Show*.

Nu mi-a vorbit de la început despre profesorul Joseph Wieder, una dintre cele mai importante personalități care predau la Princeton în acei ani, considerat un soi de Prometeu coborât printre noi, muritorii, pentru a ne învăța tainele focului. Mi-a spus că-l cunoștea și că erau „buni amici” abia înainte de Halloween, când am urmărit împreună o emisiune a lui Larry King, la care Wieder fusese invitat să vorbească despre dependența de droguri: trei tineri muriseră cu o zi în urmă din cauza unor supradoze, într-o cabană aflată undeva lângă Eugene, Oregon. Cred că mă îndrăgostisem deja de ea, chiar dacă încă nu conștientizasem acest lucru.